2020–2021 m. TARNYBINIO TRAUKINIŲ TVARKARAŠČIO GALIOJIMO LAIKOTARPIO VIEŠOSIOS GELEŽINKELIŲ INFRASTRUKTŪROS PAJĖGUMŲ DIDINIMO PLANAS

2021-09-03
Vilnius

AB „LTG Infra“
Geležinkelio g. 2, 02100 Vilnius

Tel. (8 5) 269 3353
El. p. info@ltginfra.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre
Kodas 305202934

Turinys

Įvadas 3

1. Ruožų Kužiai–Klaipėda (tarpstotyje Plungė–Šateikiai), Radviliškis–Pagėgiai (tarpstotyje Viduklė–Tauragė) ir Kaišiadorys–Radviliškis (tarpstotyje Livintai–Gaižiūnai) perpildymo priežastys 5

2. Numatomos vežimo geležinkelių transportu plėtros kryptys 6

3. Viešosios geležinkelių infrastruktūros plėtros apribojimai 6

4. Galimybės padidinti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus atitinkamoje viešosios geležinkelių infrastruktūros dalyje ir su tuo susijusios išlaidos, taip pat galimybė padidinti užmokesčio už minimalųjį prieigos paketą dydį 6

4.1. Pajėgumų didinimo priemonės 7

4.1.1. Trumpo laikotarpio pajėgumų didinimo priemonės 7

4.1.2. Vidutinio laikotarpio pajėgumų didinimo priemonės 7

4.2. Galimybė padidinti užmokesčio už minimalųjį prieigos paketą dydį 7

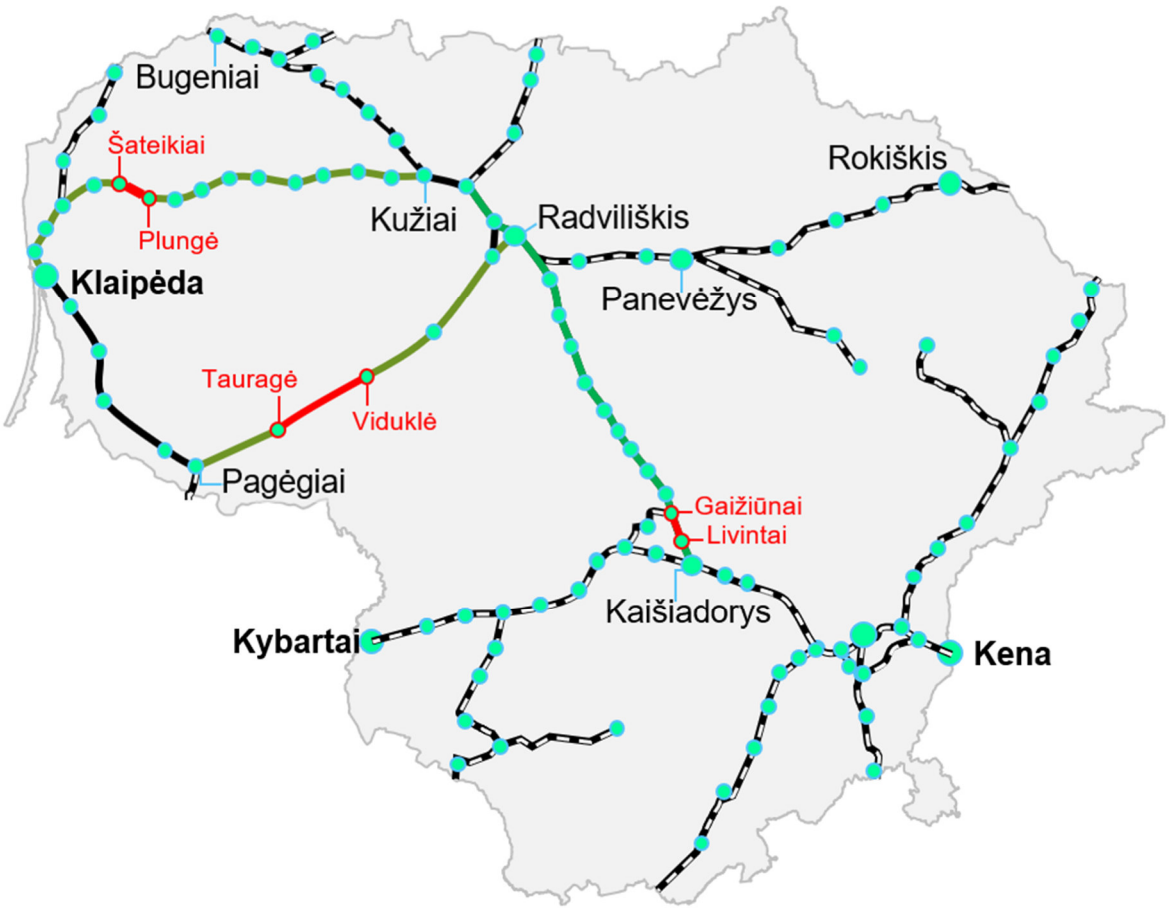
5. Ekonominės naudos analizė 7

Įvadas

Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso (toliau – **kodeksas**) 29[4] straipsnio 1-3 dalys nustato perpildyta paskelbtos viešosios geležinkelių infrastruktūros dalies viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų (toliau – **pajėgumai**) analizės atlikimo ir pajėgumų didinimo plano parengimo ir paskelbimo tvarką. Vadovaudamasis minėtomis kodekso nuostatomis, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas (toliau – **Infrastruktūros valdytojas**) atliko 2020–2021 m. tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpio pajėgumų analizę ir šios analizės rezultatus 2021-03-04 paskelbė savo interneto svetainėje www.ltginfra.lt bei pasikonsultavęs su paskelbtos perpildyta viešosios geležinkelių infrastruktūros dalies naudotojais parengė 2020–2021 m. tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpio pajėgumų didinimo planą (toliau – **Planas**), kuris bus skelbiamas Infrastruktūros valdytojo interneto svetainės skiltyje „Kiti dokumentai“.

Infrastruktūros valdytojas savo interneto puslapio skiltyje „Perpildyta geležinkelių infrastruktūros dalis“ 2020-09-03 paskelbė 2020–2021 metų tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpio perpildytas viešosios geležinkelių infrastruktūros dalis (toliau – **perpildytos dalys**) šiuose ruožuose:

- Kužiai–Klaipėda (tarpstotyje Plungė–Šateikiai);
- Radviliškis–Pagėgiai (tarpstotyje Viduklė–Tauragė);
- Kaišiadorys–Radviliškis (tarpstotyje Livintai–Gaižiūnai).

Infrastruktūros valdytojas priemones, kurių būtina imtis siekiant padidinti pajėgumus ruože Radviliškis–Pagėgiai, ribojantis tarpstotis Viduklė–Tauragė, ir ruože Kužiai–Klaipėda, ribojantis tarpstotis Plungė–Šateikiai, parengė ir nurodė 2017–2018 m. tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpio plane, paskelbtame 2018 m. spalio 05 d. interneto svetainės skiltyje „Kiti dokumentai“. Taip pat priemones, kurių būtina imtis siekiant padidinti pajėgumus ruože Kaišiadorys–Radviliškis, ribojantis tarpstotis Livintai–Gaižiūnai, parengė ir nurodė 2018–2019 m. tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpio plane, paskelbtame 2019 rugsėjo 25 d. minėto puslapio skiltyje. Minėtuose planuose numatytos priemonės šiuo metu vykdomos įgyvendinant viešosios geležinkelių infrastruktūros plėtros projektus, traukinių pralaidumui viešosios geležinkelių infrastruktūros dalyse didinti, kuriuos planuojama įgyvendinti iki 2023 metų.

Su ankstesniais laikotarpiais skelbtomis „Viešosios geležinkelių infrastruktūros analizėmis“ galima susipažinti interneto svetainės skiltyje „Kiti dokumentai“.

1. Ruožų Kužiai–Klaipėda (tarpstotyje Plungė–Šateikiai), Radviliškis–Pagėgiai (tarpstotyje Viduklė–Tauragė) ir Kaišiadorys–Radviliškis (tarpstotyje Livintai–Gaižiūnai) perpildymo priežastys

Rengiant 2020-2021 m. tarnybinio traukinių tvarkaraščio projektą pagal minėtam laikotarpiui pateiktas paraiškas skirti pajėgumus, atliekant šių paraiškų vertinimą apskaičiuojamas faktinis geležinkelių linijų pralaidumas, į kurį atsižvelgiama skiriant pajėgumus.

Atsižvelgiant į tai, viešosios geležinkelių infrastruktūros dalyse Kužiai–Klaipėda (tarpstotyje Plungė–Šateikiai), Radviliškis–Pagėgiai (tarpstotyje Viduklė–Tauragė) ir Kaišiadorys–Radviliškis (tarpstotyje Livintai–Gaižiūnai) perpildymą lėmė tai, kad paraiškų skirti pajėgumus 2020–2021 metų tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpiu kiekis viršijo faktinį geležinkelių linijų pralaidumą, kuris buvo nustatytas rengiant nurodyto laikotarpio tarnybinio traukinių tvarkaraščio projektą, į tai, kad derinimo skirti tuos pačius pajėgumus metu nei vienas iš šiame derinime dalyvavusių pareiškėjų nesutiko atsisakyti prašomų pajėgumų ar juos keisti bei tai, kad minėtose dalyse yra vienkeliai geležinkelio keliai. Be to, tam turi įtakos ir tai, kad perpildytos dalys sutampa su ankstesniais tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpiais paskelbtomis perpildytomis atitinkamomis viešosios geležinkelių infrastruktūros dalimis, atitinkamai, priemonės viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumams didinti yra tęstinės, o jų įgyvendinimo terminas yra nepasibaigęs.

Informacija apie faktinį geležinkelių linijų pralaidumą perpildytose dalyse ir po sprendimų, šiose dalyse, skirti pajėgumus ar atsisakyti juos skirti pagal paraiškas skirti pajėgumus 2020–2021 metų tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpiu ir likusius laisvus pajėgumus pateikiama 1 lentelėje.

1 Lentelė.

Eil. Nr.	Ruožas	Skyrimui suformuotas pajėgumų kiekis	Paraiškose prašoma pajėgumų kiekis	Skirtų pajėgumų kiekis	Neskirtų pajėgumų kiekis	Laisvų pajėgumų kiekis
1.	Kužiai–Klaipėda (tarpstotyje Plungė–Šateikiai)	65	109	65	44	0
2.	Kaišiadorys–Radviliškis (tarpstotyje Livintai–Gaižiūnai)	60	95	60	35	0
3.	Radviliškis–Pagėgiai (tarpstotyje Viduklė–Tauragė)	22	26	22	4	0

2. Numatomos vežimo geležinkelių transportu plėtros kryptys

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2020 m. gruodžio 7 d. įsakymu Nr. 3-746 patvirtinta „Lietuvos susisiekimo plėtros iki 2050 m. strategija, kurioje pateikiama susisiekimo vizija bei prioritetinės kryptys, tikslai, uždaviniai bei priemonės. Prioritetas skiriamas ekologiškam ir darniam susisiekimui vystyti. Uždaviniai keliami intermodaliam ir funkciškam krovinių bei keleivių vežimui didinti, ilgus atstumus siekiant gabenti geležinkelių bei vandens transportu. Taip pat keliami uždaviniai TEN-T infrastruktūros pajėgumų ir pralaidumo plėtros ir priežiūros užtikrinimui.

Lietuvos valstybės strateginiuose dokumentuose ypač didelis dėmesys skiriamas projekto „Rail Baltica“ įgyvendinimui ir projektams, susijusiems su Rytų–Vakarų transporto koridoriumi (infrastruktūros plėtros projektams geležinkelio linijoje Kena–Klaipėda). Šiuos projektus Lietuvos Respublikos Seimas pripažino ypatingos valstybinės svarbos projektais[1].

Aukščiau nurodytus valstybės strateginius tikslus atitinka ir Infrastruktūros valdytojo AB „LTG Infra“ pagrindiniai „Ilgalaikės strategijos iki 2030“ (toliau – **strategija**) prioritetai: saugumas ir aplinkosauga, infrastruktūros patrauklumas, pajėgumų užtikrinimas, inovacijų diegimas, Rail Baltica projekto įgyvendinimas ir infrastruktūros valdytojo nepriklausomumo užtikrinimas. Strategija skelbiama interneto svetainės skiltyje „Veiklos strategija“.

Taip pat strategijoje numatyti tikslai atitinka „Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo veiklos planą 2021-2024 m.“, kuris skelbiamas Infrastruktūros valdytojo interneto svetainės skiltyje „Kiti dokumentai“.

3. Viešosios geležinkelių infrastruktūros plėtros apribojimai

Viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų analizėje 2020–2021 m. tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpiui paskelbtose perpildytomis dalimis plėtros apribojimų šiuo metu nėra nustatyta.

4. Galimybės padidinti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus atitinkamoje viešosios geležinkelių infrastruktūros dalyje ir su tuo susijusios išlaidos, taip pat galimybė padidinti užmokesčio už minimalųjį prieigos paketą dydį

Vertinant galimybes padidinti pajėgumus perpildytose viešosios geležinkelių infrastruktūros dalyse Infrastruktūros valdytojas vertino priemones, kurių būtina imtis, kad per trumpą (iki 3 metų) ir vidutinį (nuo 3 iki 7 metų) laikotarpį tos priežastys būtų pašalintos (toliau – **pajėgumų didinimo priemonės**):

- Trumpo laikotarpio (iki 3 metų) pajėgumų didinimo priemonės, kurios būtų trumpalaikės, t. y. suteiktų greitą, nors ir trumpalaikį efektą, bet joms įgyvendinti pakaktų mažesnių investicijų;
- Vidutinio laikotarpio (nuo 3 iki 7 metų) pajėgumų didinimo priemonės, kurios būtų ilgalaikės, tačiau jų įgyvendinimas reikalautų didesnių laiko bei finansinių išteklių.

[1] Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. spalio 11 d. nutarimas Nr. XI-1612 „Dėl projekto „Rail Baltica“ pripažinimo ypatingos valstybinės svarbos projektu“; Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. birželio 18 d. nutarimas Nr. XII-381 „Dėl projekto „Rail Baltica“ pripažinimo ypatingos valstybinės svarbos projektu“; Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. birželio 18 d. nutarimas Nr. XII-381 “Dėl Rytų–Vakarų transporto koridoriaus Lietuvos dalies projekto (Klaipėdos valstybinio jūrų uosto, kelių, geležinkelių infrastruktūros komplekso) pripažinimo ypatingos valstybinės svarbos projektu”.

4.1. Pajėgumų didinimo priemonės

4.1.1. Trumpo laikotarpio pajėgumų didinimo priemonės

Trumpo laikotarpio priemonės, kurių būtina imtis siekiant pašalinti priežastis, dėl kurių viešosios geležinkelių infrastruktūros dalis Radviliškis–Pagėgiai (ribojantis tarpstotis Viduklė–Tauragė) paskelbta perpildyta nurodytos 2018 m. spalio 5 d. Infrastruktūros valdytojo interneto svetainėje paskelbtame 2017–2018 m. tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpio 2018 m. Pajėgumų didinimo plane. Minėtame plane numatytos priemonės (blokuojamųjų postų įrengimas) yra vykdomos, tačiau dėl Covid-19 pandemijos sutrikusio komponentų tiekimo užsitęsė ir planuojamos įgyvendinti 2021 m. III-IV ketvirtyje.

4.1.2. Vidutinio laikotarpio pajėgumų didinimo priemonės

Vidutinio laikotarpio pajėgumų didinimo priemonės dėl:

- perpildytos viešosios geležinkelių infrastruktūros dalies Kužiai–Klaipėda (ribojantis tarpstotis Plungė–Šateikiai) nurodytos 2018 m. spalio 5 d. viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo interneto svetainėje paskelbtame 2017–2018 m. tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpio 2018 m. Pajėgumų didinimo plane. Minėtame plane numatyta priemonė (antrojo geležinkelio kelio statyba) yra tęstinė. Šios priemonės tolesnis įgyvendinimas priklausys nuo Europos Sąjungos sankcijų pritaikymo Baltarusijai.
- perpildytos viešosios geležinkelių infrastruktūros dalies Kaišiadorys–Radviliškis (ribojantis tarpstotis Livintai–Gaižiūnai) nurodytos 2019 m. rugsėjo 25 d. viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo interneto svetainėje paskelbtame 2018–2019 m. tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpio 2019 m. Pajėgumų didinimo plane. Minėtame plane numatyta priemonė (antrojo geležinkelio kelio statyba) yra tęstinė, atitinkamai šiuo metu vykdoma ir planuojama įvykdyti 2023 m. I ketvirtyje.

4.2. Galimybė padidinti užmokesčio už minimalųjį prieigos paketą dydį

Užmokesčio už minimalųjį prieigos paketą (toliau – MPP) įmokų tarifai ir mokėtinas užmokestis už MPP yra apskaičiuojamas pagal Užmokesčio už minimalųjį prieigos prie viešosios geležinkelių infrastruktūros paketą ir užmokesčio už skirtus, bet nepanaudotus viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus apskaičiavimo ir mokėjimo taisykles (toliau – **Užmokesčio taisyklės**)[2], kurios Lietuvos Respublikos Vyriausybės tvirtinamos vadovaujantis kodekso 25 straipsnio 2 dalimi. Užmokesčio taisyklės Infrastruktūros valdytojui galimybės dėl perpildytos viešosios geležinkelių infrastruktūros didinti užmokesčio už MPP įmokų dydžius ir mokėtiną užmokestį už MPP nenumato.

5. Ekonominės naudos analizė

Ekonominės naudos analizė buvo atlikta numatant pajėgumų didinimo priemones, nurodytas šiame plane.

[2] Patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 19 d. nutarimu Nr. 610 „Dėl Užmokesčio už minimalųjį prieigos prie viešosios geležinkelių infrastruktūros paketą ir užmokesčio už skirtus, bet nepanaudotus viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus apskaičiavimo ir mokėjimo taisyklių patvirtinimo“